

paa — Frankrig havde den Gang ikke endnu paabegyndt Forhandlingerne med Amerika om nogen Voldgiftstraktat —, men derimod tilbød Frankrig som Basis for Underhandlingerne at tage det Udkast, som ved den sidste Haagerkonference var blevet udarbejdet af 32 Stater som Mønster for fremtidige Voldgiftstraktater. Allerede dette var fra fransk Side en betydelig Indrømmelse, idet man ganske vist havde gjort de forskellige Undtagelser med Hensyn til Ære, Uafhængighed, Integritet o. s. v., men der vilde dog blive fastsat en Mængde Punkter, hvor den obligatoriske Voldgift maatte være gældende. Men til vor Glæde gik Frankrig under Underhandlingernes Gang videre, end dette Udkast angav, og det gik videre særlig paa 3 Punkter. Vi foreslog og fik ogsaa gennemført, at foruden de andre Spørgsmaal, som det høje Landsting vil se nævned i Art. 2, blev ogsaa medtaget Tvistigheder angaaende Skibs fart og Handel, og det blev bestemt, at foruden selve Voldgiftsdomstolen i Haag kunde man ogsaa — det blev fastsat ved nogle Noter og ikke optaget i Konventionen —, naar Sagen ikke havde særlig stor Betydning, ordne sig paa en lettere Maade ved en enkelt eller et Par Voldgiftsmænd, saaledes at der ikke sattes saa stort et Apparat i Bevægelse. Endelig blev det ogsaa ved dansk Initiativ udvirket, at hele Maskineriet for at faa Voldgift sat i Gang blev i høj Grad simplificeret og — det tror jeg, man maa sige — ordnet paa en ret praktisk Maade, idet nemlig Voldgiftsretten for det første selv afgør, hvorvidt en Sag maa anses for at falde ind under de obligatoriske Bestemmelser eller ej, for det andet at Voldgiftsretten i Tilfælde af, at Parterne ikke blive enige, kan afgøre, hvorom der skal voldgives, og hele Voldgiftsproceduren. Selvfølgelig vilde man fra dansk Side have foretrukket at faa en Traktat som den med Italien afsluttede, men jeg tror at maatte sige, at det foreliggende Resultat har været efter Omstændighederne gunstigt, og jeg mener ogsaa, at Traktaten i Praxis vil vise sig at have saa store Fordele, at jeg ikke tager i Betænkning at anmode det høje Ting om at give den sin Tilslutning.

Sylow: Selv om man med nogen Skepsis ser paa Afslutningen af Voldgiftstraktater, da disse i Spørgsmaal, som dreje sig om Landets vitale Interesser, i det afgørende Øjeblik neppe ere det Papir værd, hvorpaa de ere skrevne, forekommer det mig dog, at man i dobbelt Retning maa sige, at de i Fredens Dage gøre deres Nytte.

For det første bidrage de til at udbrede og fæstne den Anskuelse, at ogsaa i internationale Retskonflikter bør den gamle Regel, som er udtrykt i vor Landslov, at ingen maa tage sig selv til Rette, men enhver skal tale og dele sig til Rette, anvendes, medens man jo tidligere paa dette Omraade, navnlig fra de store Magters Side, anvendte den gamle Retsregel, som har fundet Udtryk i vor ældre islandske Landslov: at vel er det at føre en god Sag til Tinge, men bedre er det at møde mandsstærk. Udviklingen af det førstnævnte Princip er naturligvis i høj Grad ønskelig og til en vis Grad betryggende, navnlig for de smaa Stater. Men dernæst bidrage disse Voldgiftstraktater ogsaa til, at mange Interessekonflikter, som paa dette Omraade kunne opstaa mellem en Stat og fremmede Undersaatter, og som meget let antage en odiøs og betænkelig Karakter, netop fordi det er Interessekonflikter, meget lettere udjævnes, og at Brodden tages af dem, netop fordi begge Parter der kunne henvise til en tredje, upartisk Afgørelse. Navnlig paa dette sidste Omraade er det jo klart, at saadanne Spørgsmaal som Fiskerispørgsmaal, Spørgsmaal om Anvendelse af Koncessioner vedrørende Mine-drift, Benyttelse af Vandkraft o. s. v., efterhaanden som det internationale Samkvem skrider frem, ere blevne mere og mere praktiske. For Danmarks Vedkommende spiller jo i den Henseende baade vort statsretlige Forhold til Island og til vor Koloni Grønland en Rolle, som med Tiden kan faa Betydning ikke blot med Hensyn til Fiskerispørgsmaal for Islands Vedkommende, men ogsaa med Hensyn til de rige Muligheder, som dette Land indehaver, og som komme os nærmere og nærmere, efterhaanden som de mere og mere lægges for Dagen, og som fremmed Kapital anvendes derpaa. Heller ikke for Grønlands Vedkommende tror jeg i og for sig, at den Tid er fjern, hvor den Slags Spørgsmaal kunne komme til at spille en Rolle, ikke blot Fiskerispørgsmaal, men ogsaa — paa Grund af den territorialt vage Grænse — muligt Spørgsmaalet om Minedrift og lignende Ting. Det er derfor ud fra disse Synspunkter, at man maa bedømme det foreliggende Forslag, og Bedømmelsen maa i enhver Henseende falde gunstigt ud.

Som det høje Ting ved, og som den højtærede Udenrigsminister allerede har bemærket, er der sket en meget glædelig Udvidelse fra tidligere Traktater, idet der nemlig i Artikel 2 er opregnet en Række af de mest praktiske Tilfælde, som meget